Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1951. junius 28. csütörtök. ARA 4 LEJ VIII. ÉVFOLYAM, 151. SZÁM.

Mai lapszámunkból:

* Több terepmunkát a kulturverseny alapos megszervezése érdekében. (1. old.)
* A fővárosi dolgozók ezrei nagygyülésen vállaltak közösséget a hős koreai nép harcával az amerikai agresszorok ellen. (1. old.)
* A béke ára. I. A. Maljk szovjet megbizott rádióbeszéde (2. old.)
* Az „Alimentara" feladata a dolgozók jó áruellátásáért. (3. old.)

Több terepmunkát a kulturverseny alapos megszervezése érdekében

Csaknem egy hónappal ezelőtt kezdődött a városi és falusi kulturotthonok közötti országos verseny szervezése. Ezidő alatt a kulturotthonok vezetői országszerte jelentős lépéseket tettek annak érdekében, hogy a verseny igazi tömegmozgalommá váljék s a művészi csoportok minél sikeresebben érjék el a verseny jelentős célkitüzéseit. Kolozs-tartományban bizottságok alakultak, a tartománytól le egészen a kulturális egységekig. Instruktor-kollektivák és agitátorok végzik a mozgósitó és szervező munkát a terepen. A kulturotthonok többségében tervszerüen készülnek a versenyre, próbákat tartanak, s nem egy kulturotthon mükedvelői táplálnak olyan reményeket, hogy lelkes odaadásuk eredményeként Bukarestig is eljutnak.

A verseny szervezésének egyik legközpontibb kérdése ebben a szakaszban az, hogy minél nagyobb tömegeket vonzzon a kulturális élet területére, fellenditse s a kulturális élet vérkeringésébe kapcsolja azokat a falvakat is, amelyekben a müvelődés még mindig szunnyadozik és esetlegességeken alapszik. Teljesen hibás és céltalan lenne, ha egyik-másik, egyébként is élenjáró kulturális egységre támaszkodnánk, s azzal nyugtatnánk meg magunkat, hogy a kiemelkedő kulturotthonok ugyis megteszik majd a magukét a versenyen. Önámitás lenne ez. A tartományi és rajoni kulturosztályok, versenybizottságok és instruktor-kollektivák legfőbb feladata, hogy éppen a lemaradt, vagy középszerü kulturotthonok tevékenységére forditsák figyelmüket, mert igazi tömegmozgalommá csak igy válhatik a verseny. Ehhez pedig nélkülözhetetlenül szükséges az állandó jellegü terepmunka, amelynek során fel lehet mérni az eredményeket és hibákat, ugyanakkor tényleges támogatást lehet nyujtani a szervezés kérdéseit illetőleg.

Ilyen szempontból elismerésre méltó eredmények könyvelhetők el már ezideig is. A kolozstartományi néptanács kulturosztályának tagjai például állandóan járják a terepet és értékes támogatást adnak a rajonoknak s a falvaknak. A Torda-rajoni néptanács kulturosztályának csekélyszámu kollektivája 28 faluba szállt ki junius 1 óta. Ugyanitt a verseny szervezésére alakult bizottság minden tagja kint járt a terepen és tényleges támogatást nyujtott a szervezésben. E rajon pártszervezete élénk érdeklődéssel kiséri a verseny kibontakozását.

Nem hallgatható el azonban, hogy egyes helyeken lebecsülik, szinte kézlegyintéssel intézik el a verseny kérdését s ezzel együtt általában a tömegek kulturális felemelésének kérdését is. Ilyen magatartásból adódik például az is, hogy a verseny szervezésére alakult kolozstartományi bizottság tagjainak egy része nemcsak, hogy a terepmunkában és más téren nem ad kézzelfogható támogatást, de a bizottság ülésein sem jelenik meg. A kolozsvári magyar és román szinház, a román opera, a mozgásmüvészeti intézet és középiskola és más intézmények többszöri irásos és szóbeli hivásra sem tartották érdemesnek, hogy elküldjék megbizottaikat, felvegyék a kapcsolatot a tartományi kulturosztállyal. A tömegszervezetek képviselőinek javarésze megelégszik azzal, hogy résztvegyen az ülésen, bár vannak lehetőségeik, hogy tényleges támogatást nyujtsanak.

A Nagyenyed-rajoni kulturosztály a legutóbbi kilenc nap alatt egyetlen alkalommal sem ellenőrizte a terepen a verseny állását. Mi ennek az oka? Az, hogy a kulturosztály szinte semmi támogatásban nem részesül. Mi több, vezetőjét hol a néptanács, hol a szervezetek különféle feladatokkal bizzák meg. Terveket készit, jelentéseket ir, gyakorta adminisztrációs munkát végez — a kulturális tevékenység pedig ilyenformán elhanyagolt kérdéssé válik. Végső fokon ez azt jelenti, hogy Enyed-rajonban vajmi kevés jelentőséget tulajdonitanak a kulturforradalom problémájának.

Mondani sem kell, mennyire helytelen magatartás az ilyen. A Párt azért kezdeményezte és azért támogatja a versenyt, mert a lenini-sztálini tanitás elve alapján, a kulturális fejlődést a szocialista épités szerves részének tekinti. Semmiképpen nem elhanyagolható feladat tehát az, hogy alaposan és sürgősen lássanak neki mindenütt a mozgósitó és szervező munkának, mégpedig a népi tehetségek forrásánál, kint a terepen.

A fővárosi dolgozók ezrei nagygyülésen vállaltak közösséget a hős koreai nép harcával az amerikai agresszorok ellen

BUKAREST. — A fővárosi „J. V. Sztálin" kultur- és pihenőparkban Bukarest dolgozó népe hatalmas nagygyülésen vállalt közösséget a hős koreai néppel, amely egy éve bátor, felszabaditó harcot viv a betolakodó amerikai imperialista agresszorok ellen, akik azzal a szándékkal támadták meg a Koreai Demokratikus Népi Köztársaságot, hogy leigázzák az egész Koreát és a Szovjetunió, valamint a Kinai Népköztársaság elleni felvonuló területté változtassák.

A nagygyülésen többezer tevékeny fővárosi békeharcos felháborodással bélyegezte meg az amerikai agresszorokat és cinkosaikat, akik hallatlan gaztetteket követnek el Koreában, a „csendes hajnalok országában". A nagygyülés résztvevőinek harcos kiállása és izzó gyülölete az amerikai banditák ellen azt bizonyitja, hogy dolgozó népünk ellene szegül annak, hogy a világuralomra törekedő pénzcápák országunkra is kiterjesszék a koreai háboru pusztitó lángját.

„Éljen a hős koreai nép! Éljenek a bátor kinai önkéntesek!" — zugott a lelkesedő nagy tömeg. A résztvevők ezrei ezuttal is kifejezésre juttatták népünk megingathatatlan hitét a Szovjetunió vezette hatalmas béketábor győzelmében.

Az elnökségben résztvettek: Mihail **Sadoveanu**, akadémikus, a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának elnöke, a Béke Világtanács tagja; Sorin **Toma**, a Béke Világtanács tagja; P. **Constantinescu-Iasi** és C. **Lepadatu**, a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának alelnökei; Ljuba **Chisinevschi**, az OSzT alelnöke; Gh. **Stoica**, a RMP Bukarest-városi Bizottságának első titkára; dr. **Bogdán** József, az ARLUS alelnöke; Alexandru **Ion**, az OSzT titkára; Mihail **Beniuc**, a RNK Irószövetségének titkára; V. **Atomulesei**, a RNK Vöröskereszt Egyesületének titkára; Ecaterina **Borila**, Anton **Emilian**, Al. **Ionescu** pap; **Cinca** Maria sztahánovista, a RNK Állandó Békevédelmi Bizottságának tagjai és mások.

Mihail Sadoveanu meleghangu megnyitó beszéde után Ljuba Chisinevschi elvtársnő beszélt.

Az ötéves terv győzelméért

JÓMINŐSÉGÜ KÖTÖTTÁRUT KÉSZITENEK A KOLOZSVÁRI „VICTORIA"-GYÁR DOLGOZÓI

A „Victoria" kötöttárugyár dolgozói a terv teljesitése során nagy gondot forditanak az előállitott áruk minőségére is.

Az áruk jóminősége elsősorban attól függ, hogy a munkások milyen figyelmesen dolgoznak és milyen észszerüen használják ki a helyi tartalékokat, gépeket. Továbbá attól, hogy a mesterek, technikusok, minőségi brigádvezetők és minőségi ellenőrök milyen állandó tevékenységet fejtenek ki a minőségi munka ellenőrzésére.

A „Victoria" kötöttárugyár dolgozói mindig a hónap első napjaiban tartják a szakszervezeti csoportülést, ahol megkapják mind a mennyiségi, mind a minőségi termelés feladatot arra a hónapra. Az osztályvezetők pontos tervelőirányzatot kapnak, hogy milyen árufajtából, mennyit és milyen minőségü kell gyártaniok. A nyersanyag feldolgozása az orsózó osztályon kezdődik, onnan az anyag a gépterembe jut, majd a konfekció osztályra. Mind a nyersanyag, félkészáru, mind a készáru a minőségi ellenőrök felülvizsgálatán megy át. Ha selejtes darabot találnak, visszaadják mindig az illető termelő-osztálynak ujrafeldolgozásra. A szigoru ellenőrzés és figyelmes munka meghozta a maga gyümölcsét. Már néhány hónapja általában 96—97 százalékos minőségi munkát végeznek.

Közel tizmillió lej értékü épitőanyagot takaritottak meg a vajdahunyadi munkatelep dolgozói

A szovjet munkamódszerek alkalmazásával egyre szélesebb körben terjed a takarékossági mozgalom a vajdahunyadi épitkezési munkatelepeken is. A legtöbb munkahelyen a kommunista agitátorok elsősorban személyes munkájukkal mutatnak példát.

A telep munkásainak kezdeményezésére az alapöntésnél salakkal kezdték kombinálni a betont. Ezáltal rövidesen felére csökkentették az önköltséget, anélkül, hogy a minőség rovására ment volna.

A munkálatok költségvetése jelentős összeget irt elő kavics szállitására, ami 7 kilométerre volt a munkahelyektől. **Szőke** Pál azonban, miután alaposan áttanulmányozta a munkahelyek környékét, megállapitotta, hogy sokkal közelebb is bőségesen kapnak kavicsot. Ezáltal köbméterenként 600 lejjel csökkentette a kavics-szállitás költségeit. Jelentős megtakaritásokat értek el a faanyag gazdaságos felhasználásával is. A betonöntő formákat, amelyeket terv szerint háromszor kellett volna használniok, gondos kezeléssel ötször, sőt hatszor is felhasználják.

Az épitkezési anyagok ily gondos felhasználásával a vajdahunyadi munkatelep épitői az első félév folyamán közel tizmillió lejt takaritottak meg. A megtakaritott épitőanyagot szintén a vajdahunyadi dolgozók jóléte és kulturális szinvonaluk felemelése érdekében használják fel. Igy épült fel az uj gyári filmszinház, valamint az uj városi park.

Felkészültek a terméshetakaritásra Kolozs-tartomány dolgozó földmüvesei

A tartományi néptanács junius 25-én értekezletet tartott a termésbegyüjtés előkészületeit ellenőrző bizottság tagjaival. Az értekezleten a bizottság tagjai, a rajoni néptanácsok mezőgazdasági osztályainak képviselői, a gép- és traktorállomások, az állami gazdaságok, valamint a földmunkás szakszervezet megbizottai a birálat és önbirálat szellemében beszámoltak a termésbetakaritás előkészületeiről. Kiértékelték munkájukat, rámutattak az eredményekre és a hiányosságokra.

Kolozs-tartományban a dolgozó földmüvesek felkészültek az aratásra, kijelölték a szérüket, kijavitották és fertőtlenitették a magtárakat. Valamennyi községben munkatervet készitettek a tarlóhántásra, megszervezték a gabona-táblák, a szérük és a gabonatárak őrzését. Minden faluban gondoskodtak a tüzbiztonsági előkészületekről.

A beszámoló során kitünt, hogy a cséplőgépek, traktorok és a motorok javitását a gép- és traktorállomások, Pártunk és kormányunk határozatának megfelelően, határidőre befejezték. A magántulajdonban lévő gépeket azonban még nem mindenütt javitották meg. Azokban a falvakban, ahol a néptanácsok nem forditottak kellő gondot a gépjavitások ellenőrzésére, a kulákok szabotálták a gépek javitását. Zsibó-rajonban még 8 cséplőgép és 4 traktor nincs üzemképes állapotban. Szamosujvár-rajonban 7 traktor, 7 cséplőgép, 2 motor, Dés-rajonban 4 cséplőgép és egy traktor, Bánffyhunyad-rajonban 5 cséplőgép, 8 motor, Kolozsvár-rajonban 1 cséplőgép javitását még nem fejezték be. Torda- és Topánfalva-rajonokban az összes gépeket és szerszámokat üzemképes állapotba helyezték.

Az ellenőrző bizottság tagjai továbbá beszámoltak arról, hogy a rajonokban megszervezték a gépjavitó csoportokat, gondoskodtak az etetőkről és a cséplőgépkezelő személyzetről. Ezen a téren itt-ott vannak hiányosságok, mert nem minden gép mellé sikerült vizsgázott szakembert állitani. A földmunkás szakszervezet megbizottja beszámolt, hogy minden faluban megszervezték a cséplőgép munkásokat. Ahol a helyi körülmények megengedték, minden cséplőgép mellé két csoportot állitanak. Ezek éjjel-nappal, két váltásban fognak dolgozni.

Hirek a Szovjetunióból

KIRGIZ MÜVÉSZEK LÁTOGATÁSA A KOLHOZOKBAN

A nyári mezőgazdasági munka idején a Kirgiz Szovjet Szocialista Köztársaság fővárosának müvészei rendszeresen látogatják a kolhozokat. Igy a főváros drámai szinházának tagjai több előadást adtak a Csuisz völgyében lévő kolhozok tagjai számára. Az állami filharmoniai zenekar tagjai Alatsz, Gulcsinszkoje és Szovjetszkij rajonokban jártak, ahol 19 kolhoz-hangversenyt tartottak.

ESTI ISKOLÁK AZ UKRAJNAI MUNKÁS ÉS FALUSI IFJAK RÉSZÉRE

Ukrajna városaiban és falvaiban többszáz esti iskola működik. Az esti iskolákon mintegy 230 ezer munkás és falusi dolgozó ifju vesz részt. A most folyó vizsgák során a hét éves esti tanfolyam utolsó osztályát mintegy 10.000, termelésben lévő ifju végzi el.

A SZOVJET ÁLLAM GONDOSKODÁSA A KIÖREGEDETT MUNKÁSOKRÓL

Az állami társadalombiztositási alapból az idén több mint 7 milliárd rubelt forditanak a kiöregedett munkások nyugdijára. A szovjet törvények értelmében minden munkás vagy tisztviselő, aki elérte az 55—60. életévet és legalább 20 év szolgálati idővel rendelkezik, jogosult a nyugdijra. Ha tovább dolgozik, a nyugdiját a fizetésén kivül megkapja

A BÉKE ÁRA

I. A. Malik szovjet megbizott rádióbeszéde

NEW-YORK. — (Agerpres.) Az ENSz tájékoztatási központja rádióelőadássorozatot szervezett az ENSz több tagállama megbizottainak részvételével a „Béke ára" cimmel. Junius 23-án az előadássorozat keretében I. A. Malik, a Szovjetunió ENSz-megbizottja mondott beszédet.

— Teljesen nyilvánvaló — mondotta Malik, — hogy ez az előadássorozat a béke megerősitését kell szolgálja és támogatnia kell a békeharcosokat a háboru megakadályozására irányuló nemes törekvésükben. A világ összes népei számot vetnek azzal, hogy a béke az emberiség legbecsesebb kincse.

Hat év sem telt el a második világháboru befejezése óta —, amely sokmillió emberáldozatot követelt — és az olyan drága áron kivivott békét ismét veszély fenyegeti.

Az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország vezetőkörei arról akarják meggyőzni népeiket, hogy a béke fenntartására fel kell fegyverkezni és meg kell teremteni az ugynevezett „szilárd helyzetet", amely állitólag lehetetlenné tenné egy ujabb világháboru kirobbantását. Azonban mindenki számára világos, hogy annak, aki békére vágyik, igyekeznie kell a többi országokkal kapcsolatban fennálló kérdéseket békés eszközökkel rendezni.

A szovjet kormány ismételten kijelentette, hogy az USA, Nagybritannia, Franciaország és sok más ország politikája igen káros, kikerülhetetlenül ujabb nemzetközi viszályhoz vezet és magában rejti egy ujabb világháboru veszélyét. A nyugati hatalmaknak éppen ez a politikája idézte elő a nemzetközi helyzet sulyos feszültségét. Az északatlanti katonai szövetség megteremtése okozta legfőképpen a Szovjetunió és a többi nyugati hatalmak közötti kapcsolatok rosszabbodását. Az atlanti tömbhöz tartozó országok politikusai nem titkolják, hogy ez a katonai szövetség a Szovjetunió és a népi demokratikus országok ellen irányul. Elegendő kiemelni, hogy az amerikai lapok és folyóiratok naponta közölnek térképeket és grafikonokat a Szovjetuniót övező európai és középkeleti amerikai katonai támaszpontokról. A térképeken kijelölik az amerikai bombavetők utvonalát a támaszpontokról a Szovjetunió ipari központjai felé.

Mint ismeretes, a négy hatalom külügyminiszterhelyetteseinek párizsi értekezletén az USA, Nagybritannia és Franciaország megbizottai minden eszközzel ellenezték a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy foglalják napirendbe a két legégetőbb kérdést, az amerikai támaszpontok és az Atlanti Egyezmény kérdését, hogy a Külügyminiszterek Tanácsa vizsgálja meg a béke biztositását célzó összes fontos kérdéseket. Az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányainak ezt az álláspontját nem lehet másképpen minősiteni, mint a fennálló nemzetközi feszültség fenntartására irányuló törekvésnek.

Az Északatlanti Egyezmény országaiban a népek saját bőrükön érzik a fegyverkezési politika következményeit

Az Északatlanti Egyezmény megkötése, az idegen területeken létesitett amerikai támaszpontok, Nyugat-Németország militarizálása, fegyveres erő megalakitása Nyugat-Németországban, a japán militarizmus ujjáélesztése, az eszeveszett fegyverkezési verseny és az északatlanti csoport tagjainak, elsősorban az USA haderejének növelése — mindezek olyan tények, amelyek a nyugati hatalmak agressziós politikáját jellemzik. Ennek a politikának legszembetünőbb megnyilatkozása az Egyesült Államok és a tőle függő országok fegyveres beavatkozása Koreába. A Szovjetunió, a Kinai Népköztársaság és néhány más ország ismételten javaslatot terjesztett elő a koreai viszály békés rendezésére. És ha Koreában az ellenségeskedés még most is folytatódik, elsősorban annak a következménye, hogy az Egyesült Államok mindenkor meghiusitotta a békés javaslatok elfogadását. A Kinához tartozó Tajván-sziget megkaparintása és a kinai terület bombázása kétségtelenül bizonyitják az Egyesült Államoknak azt a szándékát, hogy ki akarja terjeszteni a fegyveres viszályt a Távol-Keleten. Mégis a tapasztalat azt bizonyitja, hogy ez az akció az ázsiai népek még szorosabb egyesüléséhez vezet. Az ázsiai népek jogosan ugy látják, hogy az amerikai vezetőköröknek ez a politikája veszélyt jelent biztonságuk és függetlenségük szempontjából.

Az északatlanti tömbhöz tartozó országok népei saját bőrükön érzik a fegyverkezési és a háborut előkészitő politika következményeit. Ha az amerikai kormány katonai kiadásai a második világháboru előtt, 1938—1939-ben lakosonként átlag 8 dollárt tett ki, 1950-ben az amerikai kormány lakosonként számitva, 147 dollárt költött fegyverkezésre és ez az összeg 1951-ben 307 dollárra fog emelkedni.

A fegyverkezési verseny csupán azok számára jelent hasznot, akik a hadianyagszállitásokból óriási nyereségre tesznek szert. Az USA kapitalistáinak sajtószerve, a „National City Bank Letter" cimü lap beismerte, hogy az Egyesült Államok gazdasága egyre rohamosabban ugy alakul, hogy a legfőbb üzletág — a fegyverkezés. Ennek alárendelik a polgári szükségleteket gyártó üzemeket és az amerikai békebeli életszinvonalat.

A fegyverkezési verseny és az agressziós tüzfészkek megteremtésére irányuló politika elkendőzésére a nyugati hatalmak vezetőkörei támadó jellegünek akarják feltüntetni a Szovjetunió, a Kinai Népköztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Magyarország és Bulgária békepolitikáját, mig a saját, valóban agressziós politikájukról azt állitják, hogy ez békepolitika. Ezeket az állításokat azonban olyan tények cáfolják meg, amelyeket nem lehet eltitkolni.

A Szovjetunió változatlanul támogatta és jelenleg is támogatja a béke ügyét és az együttműködés politikáját folytatja mindazokkal az országokkal, amelyek ezt óhajtják. A Szovjetunió nem fenyeget senkit. Nincsenek és nem lehetnek hóditó tervei. A Szovjetunió békepolitikája azokból az alapvető elvekből folyik, amelyek a szovjet társadalmi rendszer alapját képezik és a szovjet nép érdekeit szolgálják. A szovjet emberek minden erőfeszitése a békés épitésre irányul. A szovjet állam folytatja a békeipar fejlesztését, nagy vizierőmütelepet, öntözőrendszereket épit a Volgán, a Dnyeszteren és az Amu-Darján, gyakorlatilag megvalositja a természet átalakitásának tervét, hogy gazdag és állandó termést biztositson. A szovjet nép békés, alkotó munkája következtében a háborutáni években jelentékenyen emelkedett a lakosság életszinvonala. A munkabérek emelésének, az árak csökkentésének eredményeképpen és az állami kiadások növelése révén népjóléti és kulturális célokra, a munkások és tisztviselők, valamint a parasztok összjövedelme 1950-ben 1940-hez viszonyitva 62 százalékkal növekedett. Világos, hogy a békés épitkezések ilyen nagyarányu kiterjesztése és a lakosság életszinvonalának ilyen jelentős emelkedése lehetetlen lett volna, ha a szovjet kormány fegyverkezési politikát folytatott volna és növelte volna fegyveres erejét, a békés épités politikája helyett.

Az amerikai ujságok és folyóiratok, megszegve az ENSznek a háborus propaganda megtiltására vonatkozó határozatát, naponta nyiltan támadásra uszitanak a Szovjetunió ellen. Ezzel szemben nincs olyan szovjet lap, amely az Egyesült Államok, vagy bármely ország elleni támadásra uszitana. A Szovjetunióban különleges törvényt hoztak, amelynek alapján vesszedelmes háborus bünösként megbüntetnék mindazokat, akik háborus propaganda terjesztését kisérelnék meg. A szovjet kormány, politikájában abból a tényből indul ki, hogy a két rendszer — a szocializmus és a kapitalizmus — békés együttlété lehetséges. A szovjet kormány szilárdan kitart amellett, hogy békés, lojális kapcsolatot tartson fenn mindazokkal az államokkal, amelyek gazdasági együttmüködést óhajtanak, azzal a feltétellel, hogy tiszteletben tartsák a kölcsönösség és a vállalt kötelezettségek teljesitésének elvét.

Ami a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti kapcsolatokat illeti, J. V. Sztálin már 1932-ben Ralph V. Barnes amerikai ujságirónak adott nyilatkozatában leszögezte álláspontját. Az ujságiró azt a kérdést tette fel, hogy lehetséges volna-e tudatositani a szovjet és az amerikai népben azt a meggyőződést, hogy a két ország között soha és semmi körülmények között se kerüljön sor fegyveres összetüzésre. J. V. Sztálin kijelentette:

„Semmi sem könnyebb, mint meggyőzni a két ország népeit a kölcsönös pusztitás káros és bünös jellegéről. Sajnos azonban, a béke vagy a háboru kérdését nem mindenkor a népek döntik el. Nem kételkedem abban, hogy az USA népei nem óhajtották 1918—1919-ben a háborut a Szovjetunió népei ellen. Ez azonban nem akadályozta meg az amerikai kormányt abban, hogy Japánnal, Angliával és Franciaországgal együtt, 1918-ban megtámadja a Szovjetuniót és 1919-ig folytassa fegyveres beavatkozását a Szovjetunió ellen. Ami a Szovjetuniót illeti, nem szorul bizonyitásra, hogy a Szovjetunió népei éppen ugy, mint a szovjet kormány, azt akarják, hogy a két ország között soha többé és semilyen körülmények között ne kerüljön sor fegyveres összetüzésre".

A világ népei azt remélték, hogy az ENSz a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásának biztos eszköze lesz

A szovjet kormány mindenkor támogatta és támogatja a béke és a nemzetközi biztonság megerősitésére irányuló programot. Ez a program előirányozza a nagyhatalmak együttmüködését, ami az öthatalmi békeegyezmény megkötésére irányuló javaslatban jutott kifejezésre. Ez a program előirányozza a fegyverkezés csökkentését, az atomfegyver feltételnélküli megtiltását és nemzetközi ellenőrzés létesitését ennek a tilalomnak a teljesitésére. A program előirja továbbá a potsdami határozatok pontos teljesitését a német kérdésben, a német és japán kérdés békés rendezését, valamint az összes országok közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok kiterjesztését.

Ha ez a program gyakorlatilag nem valósul meg, ez csak annak következménye, hogy nincsen inyére több ország agressziós erőinek, amelyek attól félnek, hogy ennek a programnak a megvalósitása aláaknázza agressziv intézkedéseiket és lehetetlenné tenné a fegyverkezési versenyt, ennek következtében megfosztaná őket attól a lehetőségtől, hogy ujabb milliárdos profitot érjenek el a hadianyagrendelésekből.

A Szovjetunió tevékeny részt vett az ENSz megalakitásában. A Szovjetunió abból a tényből indult ki, hogy ennek a nemzetközi szervezetnek az ereje abban áll, hogy az öt hatalom egyöntetü akcióinak elvén alapszik és lehetetlenné teszi bármelyik hatalom elszigetelését; a nemzetközi szervezet akciói csak akkor lehetnek hatásosak, ha a nagyhatalmak tiszteletben tartják ezt az elvet. Mégis különösen az USA kormánya hibájából ezt az elvet állandóan megszegik és az öt hatalom közül három: az USA, Nagybritannia és Franciaország — a Szovjetunió és a Kinai Népköztársaság elszigetelésére irányuló politikát folytatnak. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének megteremtésével a világ népei azt remélték, hogy ez a szervezet a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásának biztos eszköze lesz és a nemzetközi alapokmány értelmében vállalt kötelezettségeit teljesiti, hogy a jövő nemzedékeket megmentse a háboru szörnyüségeitől.

Az ENSz létezésének egész ideje alatt, a Szovjetunió lépéseket tett ennek a szervezetnek megszilárditására, állástfoglalt és egyes államok — elsősorban az USA mindazon kisérletei ellen —, hogy megkerüljék a Biztonsági Tanácsot. Erre a szervre hárul ugyanis a legfőbb felelősség a béke és a biztonság fenntartásáért. A Szovjetunió állástfoglalt az ellen, hogy az ENSz-t egy vagy több állam saját céljai eszközévé alakitsa.

Ennek ellenére az USA vezető körei erőfeszitése következtében az ENSz egyre inkább a háboru eszközévé, egy ujabb világháboru kirobbantásának eszközévé alakult és egyuttal megszünik az egyenjogu nemzetek világszervezete lenni. Az ENSz törvénytelen határozatot fogadott el, amikor a befejezett tények alapján szentesitette az amerikaiak agresszióját Korea és Kina ellen. Az ENSz agresszornak minősiti a Kinai Népköztársaságot, amely határait védi és az amerikai csapatok által megkaparintott Tajván szigetet vissza akarja szerezni.

Ugyanezt bizonyitja az ENSz törvénytelen határozata a Kina elleni kereskedelmi zárlattal kapcsolatban és az a tény is, hogy a 475 milliós kinai nép mindezideig nincs képviselve az ENSz-ben.

A Szovjetunió folytatni fogja a harcot a béke megerősitésére és egy ujabb világháboru elháritására. A Szovjetunió népei hisznek a béke megvédésének lehetőségében. A szovjet nép bizik abban is, hogy a koreai fegyveres összetüzés — a jelen pillanat legégetőbb kérdése — elrendezhető.

Ezért szükséges, hogy a felek mutassanak hajlandóságot a koreai kérdés békés rendezésére. A szovjet nép ugy véli, hogy a harcban álló feleknek első lépésként tárgyalniok kellene a tüzelés megszüntetéséről, a fegyverszünetről, a csapatok kölcsönös visszavonásáról a 38. szélességi fokig.

Vajjon lehetséges ezt a lépést megtenni? Azt hiszem lehetséges, ha meg van az őszinte óhaj, hogy végetvessenek a koreai véres összetüzésnek.

Azt hiszem, ez nem tul nagy ár a koreai béke megteremtésére.

A koreai hadihelyzet

FENJAN. — (Agerpres.) Amint a TASS hirügynökség jelenti, a koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadserege főparancsnokságának junius 26-i közleménye szerint a néphadsereg egységei a kinai önkéntesekkel való szoros együttmüködésben a front különböző szakaszain folytatják helyi jelentőségü harcukat.

A junius 24-ről 25-re hajló éjszaka a néphadsereg légi erejéhez tartozó egyik éjszakai bombázó század bombázta Szuvon repülőterét és ott 10 ellenséges repülőgépet, valamint a repülőtér épületeit elpusztitotta. Ugyanezen az éjszakán egy másik bombázó század az Észak-Hangan és Dél-Hangan folyók találkozásának övezetében lévő Namszuri és Buvolni falvak közelében ellenséges gépjármü oszlopokat támadott meg és több, mint 30 ellenséges tehergépkocsit elpusztitott.

Junius 25-én a néphadsereg egyik bombázó százada Munszan város közelében ellenséges csapatösszevonásokat vett gépfegyvertüz alá és sulyos veszteséget okozott az ellenségnek.

Junius 26-án a néphadsereg légelháritó egységei és a repülőgépvadász lövészek 12 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Röviden

BERLIN. — (Agerpres.) A France Presse hirügynökség jelentése szerint a bonni bábkormány, avégett, hogy a német nép demokratikus mozgalmát az amerikai imperialisták parancsára elfojtsa, határozatot hozott a nyugatnémetországi Kommunista Ifjusági Szövetség müködésének betiltására

❊

ROMA. — (Agerpres.) A TASS ügynökség jelenti, hogy ennek a hónapnak a folyamán már másodizben rendezett tiltakozó sztrájkot Olaszország több mint egymillió köztisztviselője. A junius 22-i sztrájk, amely a drágasággal arányos fizetésemelésért folyt le, általános jellegü volt az egész országban.

❊

PÁRIZS. — (Agerpres.) A TASS ügynökség jelenti, hogy a párizsi „Alhambra" filmszinházban nagy sikerrel vetitik a „Berlin eleste" cimü szovjet film első részét. Junius 23-án a filmet 5000 párizsi, junius 24-én pedig 9000 párizsi nézte meg.

❊

WASHINGTON — (Agerpres.) A TASS ügynökség jelenti, hogy az Egyesült Államok képviselőháza 233 szavazattal 160 szavazat ellenében elfogadta az adóbevételeknek 7 milliárd 200 millió dollárra való emelését szeptember 1-től. Ilyen hatalmas összegü adóbevételt az Egyesült Államok történetében más sohasem irányoztak elő

❊

PRÁGA — (Agerpres.) Három napon át tárgyalta a bratiszlavai törvényszék egy 11 tagu hazaárulók és kémbanda bünperét. A kémcsoportban a francia főkonzulátus volt tisztviselői, volt földbirtokosok, nagykereskedők és burzsoá értelmiségiek vettek részt. A törvényszék a vádlottak közül kettőt halálra, négyet életfogytiglani börtönbüntetésre, ötöt pedig 14—25 év között váltakozó börtönbüntetésre itélt.

Babeș-Bolyai University Library Cluj

Az IMSz Kolozsvár-rajoni szervezete elszánt harcot viv a sovinizmus felszámolásáért

Pártunk nagy gondot fordit hazánkban a nemzeti kérdés lenini—sztálini irányelvek szerinti megoldására. A Párt tanitásának szellemében a tömegszervezetek szivós és kérlelhetetlen harcot vivnak azért, hogy a Román Népköztársaság minden dolgozója baráti egyetértésben éljen és hogy felszámoljuk a mult átkos maradványait, a burzsoázia mérgezett fegyverét, a nacionalizmust és a sovinizmust. A nacionalizmus és sovinizmus elleni harcban eredményeink nagyok, de ezen a téren még vannak feladataink. Tovább kell harcolnunk, hogy megsemmisitsük az osztályellenséget, amely a különböző nemzetiségek egymásra való uszitásával akarja gátolni a békés épitő munkát.

Kolozs-tartományban az IMSz-szervezetek is cselekvő részt vesznek a sovinizmus elleni harcból. Ennek eredményeképpen az üzemekben, intézményekben, vállalatoknál a román és magyar ifjumunkások közös csoportokban dolgoznak első ötéves tervünk sikeréért. Falvakon a kollektiv gazdaságban a román- és magyar ifjak közösen épitik boldog jövőjüket.

Kolozsvár-rajonban igen sok vegyeslakosságu község van, s ezekben itt-ott az osztályellenség, a kulákok buitogatására még ma is felüti fejét a nacionalizmus. Az IMSz-alapszervezetek azonban a legtöbb helyen forradalmi éberséggel leleplezik azokat, akik bármilyen formában egymásra akarják uszitani a román s magyar dolgozókat. A rajon területén elsősorban Szucság, Bács, Szászfenes, Nagykapus és Macskás falvakban nyilvánul meg a nacionalizmus. Szucság községben a plenáris ülésekre hol a románok, hol a magyarok mentek el teljes számban, ugyanakkor a másik nemzetiséghez tartozók közül alig néhányan. Ilyenkor megbirálták egymást, de nem egészséges szellemben. Szászfenes községben is felütötte fejét a nacionalizmus. Ez abban nyilvánul meg, hogy sok esetben a sportpályán magyar és román ifjak civakodnak.

A soviniszta elemek aknamunkájának aljas példáját látjuk Kajántó faluban is, ahol a kulákok egymásra uszitják a román és magyar ifjakat. Macskásfaluban az ifjuság között szintén a kulákok szitják a nacionalizmust, sovinizmust.

Az IMSz Kolozsvár-rajoni irodája erélyes harcot inditott a nacionalizmus és a sovinizmus felszámolásáért. A helyszinen, ahol soviniszta megnyilvánulások történnek, azonnal intézkedéseket foganatositanak, az illetőkben igyekeznek tudatositani, hogy a sovinizmus az osztályellenség, a kulákok malmára hajtja a vizet. De nemcsak az egyes esetekben végeztek felvilágositó munkát a Kolozsvár-rajoni IMSz-szervezet aktivistái. Az aktivisták a második évnegyedben 134 gyülést tartottak ezzel a problémával kapcsolatban, 114 gyülésen pedig a tartományi pártbizottság előadói tartottak beszédet.

A sovinizmus elleni harcnak máris nagy eredménye mutatkozik. Falvakon a másodfoku elemi iskolák tanulói a bentlakásokban testvéri együttmüködésben élnek. A román gyermekek segitik a magyarokat és viszont. Egyes falvakban a tantestület azonban nem ad kellő támogatást az IMSz-nek a sovinizmus elleni harcban. Magyarszováton például Balogh Zoltán magyar tanitó és Stanescu Jeana román tanitónő ahelyett, hogy egymás megbecsülésére és szeretetére nevelnék a gyermekeket, maguk is többször soviniszta veszekedéseket rendeznek.

Az IMSz Kolozsvár-rajoni szervezetének fokoznia kell a nacionalizmus, sovinizmus elleni harcot. Ebbe a munkába be kell vonni a tanitókat is, hogy minél előbb felszámolhassuk a nacionalizmus és sovinizmus minden maradványát. Az IMSz-tagok kiméletlenül leplezzék le az osztályellenséget, a kulákokat, akik a nacionalizmus, sovinizmus mérgező fegyverével akarják gátolni a békés épitő munkát.

F. A.

Nagyobb gondot kell forditani a gyümölcsfák védelmére Dés-rajonban

DÉS. — (Tudósitónktól.) A rajon egyes falvaiban felütötte fejét a gyümölcsfák egyik legnagyobb ellensége, a molylepke. Ennek az a tulajdonsága, hogy pókhálószerü fonatával bevonja a gyümölcsfák fiatal leveleit, valamint a rügyhajtásokat és elsorvasztja azokat. Miután a fiatal levelek elsorvadnak, lehullnak, a fa anyagcseréje megakad, csak vegetálásra korlátozódik, ezzel a gyümölcs fejlődése megáll s mielőtt beérne, élvezhetetlen állapotban lehull. Ez történt a rajon területén több helyen a gyümölcstermésssel, de nagyobb mértékben Magyardécsén, a híres alma és cseresznyetermő faluban lépett fel a gyümölcsfák eme veszedelmes ellensége.

A gyümölcsfák virágzása utáni időszakban bőséges termés igérkezett. De miután a pókhálószerü képződmények ellepték a fák ágait, a bőségesnek igérkező termés egyrésze elpusztult. A décsei dolgozó földmüvesek tanácstalanul álltak e veszedelmes gyümölcskártevővel szemben. A községi néptanács, bár tudott a kártevők jelenlétéről, semilyen intézkedést nem foganatositott a kár megelőzésére. A veszély fellépésekor könnyü küzdeni ellene, egy-két permetezéssel ki lehetett irtani e káros rovarokat s teljes mértékben meg lehetett menteni a gyümölcstermést. Décsén erre minden lehetőség megvolt. Csak permetező anyagról kellett volna gondoskodnia. A décsei szövetkezetnek olyan motoros permetezője van, amelylyel naponta többszáz fát lehet könnyüszerrel megpermetezni. De ezt a gépet sem vették használatba.

Décsén a gyümölcsfák kártevői elleni védekezés elhanyagolását sulyosbitja az a tény, hogy a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályáról több esetben jártak kint a technikusok és a mérnökök, mert a falu egyik részében a molylepkével egyidőben fellépett a kaliforniai pajzstetü is. A kaliforniai pajzstetü elleni védekezésre megtettek minden intézkedést. Itt joggal tehetjük fel a kérdést, a rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya és a helyi néptanács — mivel tudtak róla — miért hanyagolták el a molylepke elleni védekezést. Nemzetgazdasági szempontból nagy jelentősége van hazánkban a gyümölcstermesztésnek. Éppen ezért a gyümölcstermés védelmére és a fák gondozására nagy sulyt kell fektetnünk. Décsében a néptanács és a tömegszervezetek inditsanak kiméletlen harcot a molylepkék petéiből kikelt hernyók ellen.

F. G.

A gépkocsivezetők ne gorombáskodjanak az utazóközönséggel

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnktől.) A városi néptanács és a közüzemek dolgozóinak tervszerü munkája nyomán Kolozsváron a belterületi személyszállitási forgalom megjavult. Ez azonban nem jelenti azt, hogy már nincsenek tennivalók ezen a téren. Néha előfordulnak olyan esetek, amelyek elégedetlenséget váltanak ki az utazóközönségből.

Általánositani nem akarok s ezért az alábbi esetet irom le:

Az elmult napokban a Mezőgazdasági Intézet előtt 16 utas várt az 1-es autobusz megérkezésére. Mintegy 30 perc várakozás után megjelent az első kocsi, amelyben 25—30 utas lehetett. Az autobusz nem állt meg, pedig a kocsiban 8—10 üres hely volt. Alig 10 perc mulva megérkezett a következő kocsi, amely felvette a várakozó utasokat. Meg voltunk elégedve, hogy bár 40—45 perccel veszitettünk a várakozással, végre mégis a kitüzött célhoz érkezünk. Az egyik munkásnő azonban mégis megkérdezte a gépkocsivezetőt: milyen a menetrend, miért kell 35—40 percet várni az autobuszokra? A felvilágositás helyett a következő választ kapta: „Ne szájaskodjon, mert röglön leszállitom a kocsiról!"

Mi dolgozók tudjuk, hogy az autobuszokon nehéz a szolgálat. Azt is tudjuk, hogy az utazóközönség magatartása sokszor próbára teszi a gépkocsivezető és a jegykezelőnő idegeit. Ez azonban még nem magyarázat arra, hogy az utasokkal gorombán beszéljenek, hanem itt volna a helye a jóindulatu felvilágositó munkának. Ezzel lehetne a türelmetlenkedő utasokat fegyelemre nevelni.

Egy másik esetet is felhozok, amelyből tanulhatnak az idegeskedő gépkocsivezetők és jegykezelőnők. Az első számu utvonalon az egyik autobuszban nagy meleg volt. Szellőztetni nem lehetett. Az egyik utas szólt a jegykezelőnőnek: a kocsi elején és végén nem lehetne-e az ablakokat kiszedni és őszszel visszarakni.

— Jó hogy szólt, elvtárs. A legközelebbi gyülésen kérését előterjesztem az üzemi bizottságnak és az megoldja a kérdést, kiszedjük az ablakokat — mondta a jegykezelőnő.

Jó volna, ha a közüzemek vezetősége minden gépkocsivezetőt és jegykezelőnőt ilyen magatartásra nevelne.

Körmendi Margit

SZAMOSUJVÁR RAJONBAN LELEPLEZTÉK A GÉPJAVITÁST SZABOTÁLÓ KULÁKOKAT

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnktől.) A rajon egész területén a dolgozó földmüvesek felkészültek a termésbetakaritásra. A községi néptanácsok elkészitették az aratási, tarlóhántási, cséplési, valamint a beszolgáltatási munkatervüket. A terménybegyüjtési munkálatok előkészületeiben Bonchida és Lozsárd községek mutattak példát. Dengeleg és Néma községekben már megkezdődött az őszi árpa aratása. E hét végén már megkezdik a korán vetett buzatáblák aratását is. Az elkészitett munkatervek szerint julius 1-én az összes cséplőgépek kiállnak a szérükre és üzembe helyezve várják a munka megkezdését.

Két-három nap mulva szérüre kell vontatni a cséplőgépeket. Vannak azonban a rajonban olyan kulák cséplőgéptulajdonosok, akik még mindig nem javitották meg gépeiket. Igy **Oltean** Benedek dengelegi, **Barabás** Ferenc füzesi, **Dobocan** Teodor szamosjenői malomtulajdonos, még mindig nem fejezték be gépük javitását. Különböző hazugságokkal huzták-halasztották a gépek üzembe helyezését. A dolgozó nép azonban nem türi tovább a kulákok mesterkedéseit. Leleplezték őket, kötelezték a gépek kijavitására s szabotázscselekményükért a népbiróságon felelnek.

Kiss Endre

Az „Alimentara" feladata a dolgozók jó áruellátásáért

A szocialista tervszerüsités a társadalom szükségleteiből indul ki, amikor meghatározza a fejlődést biztositó feladatokat. Éppen ezért minden tervidőszak végső célkitüzése a dolgozók életszinvonalának határozott és folyamatos növelése.

A Szovjetunió gazdag tapasztalatainak felhasználásával és testvéri támogatásával hazánk egyéves állami tervei is jelentős mértékben emelték a dolgozók életszinvonalát. Első ötéves tervünk pedig előirja azt, hogy 1955 végére 80 százalékkal kell emelnünk a dolgozók életszinvonalát, 1950-hez viszonyitva. Ez a nagyszerü feladat fényesen bizonyitja, a Román Munkáspárt és népi demokratikus kormányunk milyen messzemenően gondoskodik a dolgozók anyagi és kulturális életkörülményeinek állandó javitásáról.

Ennek a fontos feladatnak a megvalósitásában igen jelentős szerep hárul a szocialista kereskedelemre. Az állami kereskedelmi vállalatok és fogyasztási szövetkezetek feladata az ipari és mezőgazdasági cikkeket eljuttatni a fogyasztókhoz és ezzel szoros kapcsolatot épiteni ki a város és falu között.

Az alábbiakban arról számolunk be, hogy egy ilyen állami kereskedelmi vállalat, mint például az „Alimentara", hogyan tesz eleget áruközvetitő szerepének Kolozsvár és általában Kolozs-tartomány egyes rajonjaiban.

A szocialista kereskedelemnek ahhoz, hogy a dolgozók szükségleteit a termelés állandó fokozásával, következésképpen a dolgozók jövedelmének gyarapodásával párhuzamosan minél jobban kielégitse, egyik legfontosabb feladata a kereskedelmi hálózat kibővitése. Ez azért is fontos, mert a közfogyasztási cikkeket igy sokkal közelebb viheti a fogyasztókhoz.

A Szovjetunió tapasztalatai azt mutatják, hogy a kereskedelmi hálózat bővitése nem egyszerü feladat. Az árusító egységek — a boltok, üzletek, áruházak — felállitása tervszerüen, az illető körzettanulmányozás alapján történik. A környék tanulmányozása révén lehet megállapitani azt, hogy szakositott (egyféle, vagy kevés árufélét árusitó) üzleteket, vagy pedig vegyes jellegü egységeket kell szervezni. Másfelől pedig azt, hogy a körzet, vagy városnegyed lakosságának száma és foglalkozásbeli megoszlása megköveteli-e a hálózat bővitését.

A kolozsvári „Alimentara" kereskedelmi vállalat ezeknek az alapvető szempontoknak a figyelembevételével bővitette és bőviti elárusító hálózatát. Különös gondot fordit a munkásnegyedek áruellátására. Ennek megfelelően épitette ki kolozsvári hálózatát és ma már alig található a városnak olyan negyede, ahol ne volna „Alimentara" üzlet. A vállalat 47 üzletéből 13 munkásnegyedben van elhelyezve és a közeljövőben a Csaba-utcában is felállitanak egy uj elárusító fiókot. A kereskedelmi hálózat bővitése azonban nem korlátozódik csupán Kolozsvár területére. Kiterjed a tartománynak azokra a nagyobb helyiségeire is, ahol eddig hasonló állami kereskedelmi vállalat nem müködött. Igy például az ország uj gazdasági-közigazgatási beosztása után Zsibón, Topánfalván és Kissebesen állitott fel üzleteket. Jelenleg a tartomány területéről 11 üzlet tartozik a kolozsvári „Alimentara"-hoz.

A kereskedelmi hálózat bővitése nemcsak vegyes jellegü üzletek szervezésében nyilvánul meg, hanem a dolgozók jobb ellátása érdekében szakositott elárusító egységek felállitásában is kifejezésre jut. Ilyen üzleteket ma még csak a város forgalmasabb részében szervez, de a szükségletnek megfelelően a jövőben más negyedekben is nyitnak.

Az egyes üzletek áruforgalmi terve is szorosan kapcsolódik az adott lakónegyed szükségleteihez és azokat igyekszik kielégiteni. Igy más az áruforgalom választéka és mennyisége azokban a városnegyedekben, ahol a lakósság zömét a munkásság alkotja és más ott, ahol főként mezőgazdasággal foglalkozók laknak. Az előbbi esetben mind az áruforgalom mennyisége, mind választéka nagyobb. Több konzervet, gyümölcsizet, tésztanemüt stb. fogyasztanak a munkásnegyedek dolgozói, mint a földmüvelő lakosság, amely ilyenirányu szükségleteit nagyrészt saját termeléséből elégiti ki.

Az áruforgalmi tervnek a szovjet tapasztalatok alapján való helyes kidolgozása eredményezte azt, hogy amig a város központjában lévő „Alimentara" üzletek áruforgalma ebben az évben 1950-hez viszonyitva mindössze 10 százalékkal emelkedett, addig a város különböző munkásnegyedeiben müködő üzletek forgalma megkétszereződött. Pártunk fennállásának 30. évfordulója tiszteletére kezdeményezett országos versenymozgalom időszakában az „Alimentara" dolgozói is igen szép eredményeket mutattak fel. Az első félévre előirányzott árumennyiséget junius 13-ig hiánytalanul kiosztották. Ez azt mutatja, hogy a dolgozók élelmiszer ellátása folyamatos és elégséges volt. Az „Alimentara" a közszükségleti cikkek beszerzésénél nagy fontosságot tulajdonit annak, hogy az áruk jelentős részét helyi erőforrásokból fedezze. Az „Alimentara", ha egyelőre szükebb keretek között is, de már folyamatosan árusit vajat, tojást, magvakat; amiket az állami gazdaságoktól szerez be. Hasonló kezdeményezés a vállalatnál a lisztnek a szabad piacon való árusitása is, amellyel ugyancsak jelentős mértékben szabályozza a piaci árat. Az „Alimentara" az általa forgalomba hozott szabadáruk árával irányitja a szabadpiaci árakat és nagymértékben csökkenti, illetve leveri a magánkereskedelem magasabb árak felé törő irányzatát.

Az „Alimentara" dolgozói kemény harcot vivnak az ötéves terv időelőtti teljesitéséért. Ezt igazolja az a néhány példa, amit eddigi eredményeinek szemléltetésére kiragadtunk. Munkájuk a Román Munkáspárt által kijelölt célok elérésére, a dolgozók életszinvonalának fokozatos növelésére, a béketábor harcának megerősitésére irányul.

Dr. Kecskés József
egyetemi tanár

Mutasson példát a felvinci néptanács

FELVINC. — (Levelezőnktől.) A felvinci dolgozó földmüvesek nagyrészben elvégezték a második kapálást. Nagyon sokan már megkapálták a burgonyát, cukorrépát és a kukoricát harmadszor is. A felvinci néptanács azonban elhanyagolta a kezelésében lévő több mint 3 hektár kukoricaföld megkapálását. A RDNSz helyi szervezete is vegye komolyabban a napközi otthon részére létesitett zöldséges kert gondozását. Mutassanak példát a dolgozó földmüveseknek.

Schönauer József

Régi erdélyi zene

A „GH. DIMA" ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA HANGVERSENYE A KOLOZSVÁRI EGYETEMIEK HÁZÁBAN

Nemcsak társadalmi és politikai vonatkozásban, hanem a művészetek vonatkozásában is százszázalékban érvényes az a lenini-sztálini megállapitás, hogy a jelen megértéséhez és a jövő kialakitásához ismernünk kell a multat. Persze, nem öncéluan. A művészet egyes ágai, igy a zenei alkotások multjának ismerete azért szükséges, hogy mindazt, ami azokban tartalomban és formában igazi érték, a szocializmust épitő dolgozók közkincsévé tegyük, elsajátitsuk és elsajátitva — a szocialista realizmus szellemében — felülmuljuk.

Ezt a szempontot véve alapul, a „Gh. Dima" Zenemővészeti Főiskola kezdeményezését, hogy a régi erdélyi zenemővészet egyes alkotásait egy egész estét betöltő hangverseny keretében mutatta be, elismerésreméltónak és fölöttébb időszerűnek kell tartanunk. De történelmi szempontból is helyes volt a régi erdélyi zene egyes alkotásainak bemutatása, mert e müveken keresztül is igazolódott, hogy az Erdélyben évszázadok óta együttlakó két nép, a román és a magyar nép alkotó képessége — a kizsákmányoló osztályok rájuk nehezedő véres igája ellenére — töretlen maradt és kölcsönhatásban volt egymással. A letünt századok erdélyi román és magyar zenei alkotói, müveiken keresztül csaknem ugyanazon hatásokat és csaknem ugyanazokat a hiányosságokat tükrözik. Igy például Farkas Ödön, az első kolozsvári Zenekonzervatórium néhai hirneves igazgatójának, „Kuruc világ" cimü, kórusra, zenekarra és magánszólamokra épült müve ugyanazokat a hibákat mutatja, mint román kartársának, Iacob Muresianunak „Manastirea Argesului" cimü szintén kórusra, zenekarra és magánszólamokra irt munkája. Mindkét zeneszerző fentirt alkotásában a népi elemeket a kor feudális-polgári hanyatló „izlésének" megfelelően tette szalonképessé, fosztotta meg az eredeti népi dallamkincs élő erejétől, amit a két alkotás formai szépségei és monumentálitása nem tudnak feledtetni velünk. E jóváthetetlen hibák ellenére a vezénylő **Lazar** Eugen karnagy nagy lendülettel hozta felszinre a két mü tagadhatatlan szépségeit. A szólóénekesek: **Sallay** Margit, **Ghilea** Marcela, **Piso** Ioan, **Ohanesian** David és **Udrescu** Ioan nemcsak szép hangjukkal, hanem átérzett előadásukkal is kivivták a közönség elismerését. Elismerés illeti a Zenemővészeti Főiskola férfi és női kórusát, valamint az Állami Magyar Operaház zenekarát is kidolgozott énekükért, illetőleg játékukért.

Sokkal szerencsésebben összeválogatottak voltak a müsor előbbi részei — azért, mert az erdélyi román és magyar ősi népdalkincs ma is friss, élő szépségeit hozták felszinre. Igy Ion Caioni régi erdélyi román táncai, amelyeket **Eisikovics** Mihály irt át zongorára és **Halmos** György adott élő, mély beleéléssel. Hasonlóan szép volt az a három erdélyi magyar népdal is, melyeket **Zsigmond** Mária énekelt nem nagy terjedelmü, de kulturált és szines hangján, érzéseinkhez férkőző előadóművészettel. Fr. I. Sulzer gyüjteményéből **Zsurka** Péter hegedün (zongorakisérettel) XVIII. századbeli román táncokat adott elő több merev szabályossággal, mint átérzettséggel. A táncokat Eisikovics Mihály irta át hegedüzongorára.

A müsor egyik kiemelkedő pontja volt V. Bacfara XVI. századbeli erdélyi román muzsikus vonószenekarra átirt négy lantfantáziája. Korához viszonyitva ez a zenei alkotás komoly értékeket tükröz, mély gondolati és érzelmi elemei tiszta, harmónikus formákban jelentkeznek, ami már a késői zeneszámoknak a zenei életre is kiterjedő hatását mutatja. S. **Toduta** értékes munkát végzett a négy lant-fantázia vonószenekarra való átirásával és elmélyültségre valló szép hangszerelésével.

Az Állami Magyar Operaház zenekara Lazar Eugen vezényletével sikeresen szólaltatta meg a régi erdélyi zeneköltő szép alkotását. Az első erdélyi román és magyar operákból előadott részletek főleg azért voltak hatásosak, mert három nagytehetségü zeneakadémiai növendéknek adtak alkalmat fejlődésük megmutatására. **Ruzicska** József „Béla futása" cimü operájának két áriáját **Albert** Annamária énekelte meglepő felkészültséggel, tisztán csengő meleg hangján. Opera-szinpadaink egyik komoly igéretét ismertük meg benne. I. Sulzer „Mihai Viteazul" cimü operájának három áriáját Lucia **Stanescu** és **Piso** Ioan énekelték. Mindkettő nagyon tehetséges fiatal énekes, akik máris meg tudják ragadni a közönség érzéseit tiszta, szines hangjuk dallamformáló gazdagságával és fejlett előadóképességükkel.

A hangverseny, amely tanulságait tekintve kétségkivül egyik jelentős eseménye volt zenei évadunknak, komoly sikert ért el. Jelentőségét hangsulyozza az, hogy a rádió is közvetitette. A zongorakiséretet Ütő Mária, Taban Alexandru és Tatár Ferenc látták el.

Salamon László

Nagy fontosságot tulajdonitanak a minőségi munkának a „Drumul Nou" szövetkezet dolgozói

A „Drumul Nou" kisipari termelőszövetkezet dolgozói jó munkájukkal erősitik a szövetkezetet. Tudják, hogy a jól megszervezett szocialista verseny révén munkájuk minőségileg és mennyiségileg egyaránt javul. Evégett a május 1-re és Pártunk 30. évfordulójának tiszteletére rendezett versenyt minőségi versennyé szervezték át. Ezen a réven a „Drumul Nou" 4. számu megrendelőműhelye 270—300 női ruhát készit havonta. A megrendelők valamennyien elégedettek az ott csináltatott ruhákkal. A munkák pontos végzésében **Szatmári** Margit osztályvezető, **Varga** Irén, **Gáll** Erzsébet, **Székely** Ilona munkásnők tüntek ki.

Konfekció osztályunk hét nappal előbb fejezte be a félévi tervet. Junius 23-án 106 százalékban teljesitettük tervünket. Ez annak tulajdonitható, hogy a dolgozók egyéni versenyt folytattak s a napi normát 45—50 százalékkal tulszárnyalták. A félévi terv sikeres végrehajtásában jelentős eredményt ért el **Kállai** Miklós, aki 483 perc alatt 998 percnyi munkát végzett el. **Herfco** Gheorghe 529 perc alatt 949 percet teljesitett. Ugyancsak szép eredményt ért el **Codrea** Vasile, **Miszter** Mária, **Bartha** Dániel. A szabászaton élen járnak **Pálfi** János, **Máthé** György, akik minden erejükkel azon voltak, hogy a legjobb minőségü ruhák kerüljenek ki osztályunkból. Pártunk gondoskodása folytán a konfekció osztály az utóbbi időben 16 uj gépet kapott.

Tervbevettük, hogy szakmai tanfolyamot inditunk 40 uj szakmunkás képzésére.

Szövetkezetünkben hiányosságok is vannak. Igy a politikai nevelés nem elégséges, s akadnak tagjaink között, akik nincsenek tisztában a szövetkezet céljával. Arra törekszünk, hogy a kisiparosok közötti szervező munkával meggyőzzük őket a termelőszövetkezeti forma magasabbrendüségéről.

Bartalis István,
a „Drumul Nou" szövetkezet technikai felelőse

A javaslatokat el kell juttatni az illetékesekhez

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnktől.) Első ötéves tervünk a kereskedelemre is fontos feladatokat ró. A kereskedelmi vállalatoknak fel kell készülniök, hogy a termelt áruk szocialista módon jussanak a dolgozókhoz, az adott körülményekhez mérten kielégitsék az igényeket.

Ezen a téren még sok hiányosság észlelhető. Egyes kereskedelmi vállalatnál, üzletben nem veszik figyelembe a jogos panaszokat. Ezt nem a kiszolgáló alkalmazottakról állitom, hanem azokról, akik illetékesek, akik a panaszládákat, könyveket kezelik.

Már többször tettünk javaslatot arra, hogy a cigaretták elkészitését javitsák meg. Ezek a javaslatok soha nem jutottak el az illetékes üzemekhez s igy hiába vártuk, hogy a javaslatok eredményt hozzanak.

Több mint négy hónapja, a „Marasesti" cigaretta-dobozban 4—5 cigaretta nincsen rendesen megragasztva. Az oldala félig, vagy egészen nyitva van s igy elszivhatatlan. A városban a trafikokban már többször panaszolták ezt a dohányzók, azonban a panasz még nem jutott el, csupán az elosztó központig. Az elosztónak kötelessége lenne, hogy a jogos panaszokat minél előbb továbbitsa, mert ezzel a cigaretta minőségének megjavitását segiti elő.

Vajda Ferenc,
az „Inainte" sörgyár dolgozója

Szinház – Mozi – Opera

ÁLLAMI MAGYAR SZINHÁZ:

Pénteken, junius 29-én este 8 órakor. **(Mezitlábas menyasszony.** (Ötvenötödször.) Évadzáró előadás.

MOZI:

NÉPMOZGÓ: **GYŐZ AZ ÉLET.** Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt 10 órakor matiné.

CAPITOL MOZGÓ: **Győz az élet.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: **Operett.** (Szines film). Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: **Dzsingisz kán utóda.** Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MAXIM. GORKIJ MOZGÓ: **Az orvvadász leánya.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

URÁNIA MOZGÓ: **A hét hős.** Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ: **Hiradó — Megváltozott föld — Puskin — Trópusok alatt — Tudomány és Technika 11. sz. — Csendes tisztás** szines rajzfilm.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Délelőtt kevés felhő, napos idő, délután gomolyfelhők, de már csak a hegyvidéken lehet kisebb futó eső. Időnként még élénk északnyugati szél. Erősebb éjszakai lehülés után, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Kolozsváron szerdán hajnalban 15 fok, délben 22 fok volt, a légnyomás 764 mm., erősen emelkedik.

Apróhirdetés

MEGBIZHATÓ háztartásbeli alkalmazottat felveszünk elsejére. Munkácsy-utca 32 szám. „Unió" festőde. — **ZONGORA**, rövid, keresztburos eladó. Dávid Ferenc-utca 7. — **DIÓFURNIROS** uj kombinált szekrény eladó. Ecetgyár-utca 8. (Kétvizköz.) — **EZÜST** kávéskanalat keresek 6—6 darabot megvételre. Puskin-utca 10. emelet. — **ELVESZETT** törpe papagály Bem-utca környékén. Megtalálója jutalomban részesül. Monostori-ut 91 alatt. — **ELADÓ** 100-as motorkerékpár és egy hátsó ülés, ugyanott zongora bérbeadó. Postakert-utca 22. trafik.

A kolozsvári volt CSIZMADIA TEMETKEZÉSI EGYESÜLET felhivja összes tagjait, hogy saját érdekükben sürgősen jelentkezzenek összeirás végett a Vörös Hadsereg-utja 11 szám alatt (volt Magyar-utca). Minden tag 20 lejt hozzon magával. Összeirás mindennap délelőtt 11 órától délután 6 óráig.

A szervezőbizottság megbizásából:
Székely József

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE

Următoarele acte personale au fost pierdute şi posesorii lor le declară nule de drept in mâinile oricui s'ar afla:

BÁTORI GÁBOR Cluj, Str. Rugului Nr. 42. Permis de circulatie de bicicleta Nr. 530873. eliberat de Militia Cluj.

SZÉKELY KLÁRA comuna Sic, Raionul Gherla, Regiunea Cluj, pierdut certificatul de cetatenie si dovada, eliberata de Sfatul Popular Sic.

DR. OPREANU ROMULUS Cluj, Str. Grigorescu Nr. 60. Chitanta Nr. 1274 despre suma de Lei 1000.— pentru garantie de bidoane „Aragaz", eliberata de Intreprinderile Regionala „Combustibil" Cluj.

CAMPEANU ALEXANDRU SI VIORICA, comuna Simisna, Raionul Dej. Pierdut permisele de circulatie la bicicleta Nr. 13394 si 13547. eliberate de Sfatul Popular Dej.

SZENTMIKLÓSI TAMÁS Baia-Mare, Str. Crisan Nr. 2. Permis de circulatie de bicicleta Nr. 5182. eliberat de Militia Satu-Mare.

BACH HEDDA Alba-Iulia, Str. Bernáth Andor Nr. 7. Permis de circulatie de bicicleta Nr. 9639. eliberat de Militia Alba-Iulia.

GONOSZ IRINA Cluj, Str. Motilor Nr. 110. Carnetul Sindical Nr. 919. eliberat de Sindicatul Poligrafic Cluj.

A TARTOMÁNYI MOZIVÁLLALAT keres **terem-ventilátorokat, motorral.** Ajánlatokat Kolozsvár, Zola-utca 2 szám.

SPORT

NÉGY SPORTÁGBAN RENDEZIK MEG KOLOZSVÁRON A „FALVAK KUPÁJA" DÖNTŐIT

KOLOZSVÁR. — A tartományi Testnevelési és Sportbizottság már megkezdte az előkészületeket a „Falvak Kupája" döntőjére, amelyet négy sportágban Kolozsváron rendeznek meg. A női sportolók a kézilabdában és az atlétikában, mig a férfi sportolók a labdarugásban, az atlétikában és az ojna (meta) játékokon vesznek részt.

A SZOVJET LABDARUGÓ BAJNOKSÁG TAVASZI FORDULÓJÁBAN A MOSZKVAI CDSZA KERÜLT A BAJNOKSÁG ÉLÉRE

MOSZKVA. — A szovjet labdarugó bajnokság tavaszi fordulója befejeződött. A bajnokság nagy meglepetéssel végződött. A 15 csapat közül, 13 fordulón keresztül a tbiliszi Dinamo vezetett a bajnokságban, az utolsó fordulóban azonban 1:1 arányban döntetlenül játszott a kievi Dinamoval, mig a moszkvai CDSzA együttese 3:1 arányban győzött a moszkvai Torpedo ellen. Igy a CDSzA csapata 21 ponttal a tavaszi bajnokság győztese lett. 2. Tbiliszi Dinamo 20 p., 3. Moszkvai Dinamo 17 p.

EZEN A HÉTEN A SPARTÁK ÉS A HALADÁS SPORTKÖZÖSSÉGE RENDEZI MEG TARTOMÁNYOK KÖZÖTTI ATLÉTIKAI VERSENYÉT

KOLOZSVÁR. — A szakszervezeti sportközösségek közül, ezen a héten a Spárták és a Haladás rendezi meg Kolozsváron a tartományok közötti atlétikai versenyét. A Spárták péntektől délután 3 és szombaton délelőtt 9 órai kezdettel a „Gh. Gheorghiu-Dej" sporttelepen rendezi meg Nagybánya-, Marosvásárhely-, Szeben-, Radna-, Hunyad- és Kolozs-tartomány női és férfi atlétájának részvételével kétnapos versenyét. A Haladás Sportközösség szombaton délután 3 és vasárnap délelőtt 8 órakor ugyancsak a „Gh. Gheorghiu-Dej" sporttelepen rendezi meg zónák közötti versenyét, amelyen Arad-, Bihar-, Nagybánya-, Maros,- Radna-, Szeben- és Kolozs-tartomány női és férfi atlétái vesznek részt.

I. CSOPORT:

1. V. Lob. Torda	7	5	1	1	29: 8	11
2. Vasas Torda	7	3	3	1	16:10	9
3. Vasas K-vár	6	1	5	0	13: 9	7
4. Spárták Zilah	7	3	1	3	16:19	7
5. Vasas M.-ujvár	7	1	4	2	7:14	6
6. Építők	7	1	3	3	5: 9	5
7. Spárták K-vár	7	1	3	3	11:17	5
8. Lokomotiva Dés	6	1	2	3	8:17	4

II. CSOPORT:

1. Áll. Gazd. Sz.-ujv.	8	6	2	0	21: 6	14
2. Herbák János	8	6	1	1	26: 8	13
3. Textila	8	4	3	1	16:10	11
4. Vasas N.-enyed	8	4	1	3	14:15	9
5. Láng Egeres	8	3	1	4	19:21	7
6. Lok. Torda	8	2	1	5	12:17	5
7. Dinamo	8	2	1	5	10:24	5
8. Spárták Sz.-ujv.	8	2	0	6	12:18	4
9. Haladás	8	1	2	5	15:16	4

MINDHÁROM KOLOZSVÁRI CSAPAT KIESETT A RNK LABDARUGÓ-KUPÁBÓL

Kolozsváron: Dinamo (Sztálinváros)—Lokomotiva 3:0 (1:0). Medgyesen Láng—Tudomány (Kolozsvár) 2:1 (1:1). Nagyváradon: Lokomotiva—Hadsereg (Kolozsvár) 3:1 (1:1).

Világosság

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11.

Centrul Poligrafic Nr. 7 Cluj. Intrepr. Ind. de Stat., Str. Brassai Nr. 7. Taxa post. plăt. în num. conf. Dir. Gen. PTT. No. 89925—1948

BCU Cluj / Central University Library Cluj